

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2024 – 2025

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Pisicile sunt unele dintre cele mai populare și mai iubite animale de companie din întreaga lume. Având mișcări grațioase, ochi expresivi și un comportament adesea misterios, pisicile au cucerit inimile oamenilor, care, timp de secole, le-au îngrijit și le-au protejat.

Au fost domesticite în Egiptul antic pentru a proteja proviziile de cereale, fiind vânători pricepuți. Cu timpul, pisicile au devenit simboluri culturale, atât în Europa, cât și în Asia.

Pisicile sunt cunoscute pentru independența și personalitatea lor unică. Ele comunică prin diverse mijloace: miros, mieunat, limbajul corpului. O pisică bine îngrijită poate trăi în medie între 12 și 15 ani, deși unele pot atinge vârsta maximă de 20 de ani.

Pisicile sunt într-adevăr creaturi fascinante. Iată câteva dintre cele mai bine păstrate secrete ale lor:

~ Mustățile pisicilor sunt extrem de sensibile și pot detecta chiar și cele mai ușoare schimbări ale curenților de aer, ajutându-le să se orienteze în spații întunecate sau strâmte.

~ Pisicile au unul dintre cele mai bune simțuri auditive din lumea animală, pot auzi sunete cu o frecvență mult mai înaltă decât câinii.

~ Se crede că pisicile pot simți cutremurele cu câteva minute sau chiar cu câteva ore înainte de a se întâmpla pentru că simt micile vibrații.

~ Pisicile par să aibă o noțiune a timpului, devenind agitate în jurul momentului obișnuit de hrănire sau așteptându-și stăpânul să vină acasă la o anumită oră.

~ Un an uman nu este echivalent cu șapte ani de viață pentru o pisică. În realitate, o pisică de un an se aseamănă cu un adolescent.

~ Unele pisici albe cu ochi albaștri pot avea probleme de auz, o trăsătură genetică interesantă care nu se întâlnește la pisicile cu blana de altă culoare.

În zilele noastre, ele sunt considerate prieteni grijulii, loiali, care aduc bucurie în viețile oamenilor. Studiile au arătat că interacțiunea cu pisicile poate reduce stresul și neliniștea, îmbunătățind sănătatea și starea de bine a proprietarilor.

după *Cele mai bine păstrate secrete ale pisicilor*,
www.secrete.ro

Textul 2

Era o seară caldă de vară. Prea caldă parcă. Maria, o fetiță de vreo 10-11 ani, se odihnea pe o buturugă așezată în fața casei în care trăia cu mama și tata. Pe buturuga aceea tăia tata lemnele cu care făceau focul în vatra din mijlocul casei. Și ea a învățat să taie lemne, deși era încă mică, tare slăbuță, iar toporul era mare și greu. A tăiat lemne și în seara aceea și le-a cărat cu greu lângă sobă. Tata era încă în pădurea din apropiere, strângea fructe, pe care le vindea în piața din oraș. Uneori rămânea mai mult acolo și venea acasă seara târziu. Mama creștea câteva animale pe lângă căsuță și cultiva legume într-o grădină mică. Maria era slăbuță. Ochii albaștri ca cerul verii îi erau aproape ascunși de părul blond. Purta un fel de rochie.

Acum, fetița se odihnea pe buturugă. Își freca palmele, care o dureau de la coada toporului. Se întunecase. În curând urma să mănânce o fiertură cu legume după care o aștepta pătuțul ei.

Maria s-a ridicat de pe buturugă și, înainte de a intra în casă, a mai privit o dată cerul negru, plin de stele. Deveni atentă atunci când observă că una dintre ele se mișcă. Da, se mișcă! A coborât încet spre pământ. Apoi, a prins viteză și cu cât ajungea mai jos, cu atât se transforma într-o bilă de foc tot mai mare, aruncată parcă de vreun uriaș din cer. Copila zâmbi și se gândi:

— O stea căzătoare!

Și și-a pus o dorință. A intrat după aceea în căsuță, s-a așezat la masă, iar mama i-a pus în față o farfurie făcută din lut ars, plină cu fiertură. A sărutat-o pe părul blond și a aruncat un lemn pe focul care ardea în vatra aflată în mijlocul casei. [...]

Dimineața, Maria s-a trezit din cauza unui zgomot:

— Tata, s-a auzit ceva la ușă!

— Este vântul, Maria.

— Este un pui de pisică! E doar un pui slab. Uită-te la el, mama, nici blană nu mai are pe spate. Vă rog, nu-l alungați! Are nevoie de ajutor. E ca un copil, lăsați-mă să am grijă de el, să-l fac bine. Pot să-l fac bine. O să-i dau numele Bebe!

S-au privit în ochi unul pe celălalt. Tata a spus doar atât:

— Nu intră în casă. Dacă vrei să ai grijă de el, e treaba ta unde o faci.

— Da, tata, da, o să am mare grijă, mulțumesc! Îți mulțumesc și ție, mami! Vă mulțumesc, m-ați făcut fericită! O să am grijă de Bebe și promit că nu ne va face probleme!

Bebe îi privea un pic înspăimântat. Simțea că fetița l-a apărât. Se priveau unul pe celălalt cu ochi mari. Doi ochi albaștri priveau doi ochi galben-portocalii cu pupile negre și invers.

Mariei îi era milă de Bebe. Îl privea și îi spunea:

— Ce-i cu tine? Cum ai ajuns aici? De unde ai venit? Ce mă fac eu cu tine? Nici blană n-ai pe spate! Și uite, îți ies coastele prin piele de slab ce ești... dar voi încerca să am grijă de tine și o să-ți dau din ce primesc eu. Aoleu, poate ți-e foame! Mama face dimineața terci de ovăz! Îți aduc și ție un pic. Nu pleca, așteaptă-mă aici!

după Alex Donovici, *Învățătorii de Grijă. Salvatorii*

Scrie răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Scopul pentru care au fost domesticite pisicile în Egiptul antic este

- anunțarea din timp a cutremurelor.
- indicarea cu exactitate a timpului.
- orientarea în spații întunecate.
- protejarea proviziilor de cereale.

2 puncte

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Pisicile pot auzi sunete cu o frecvență mult mai înaltă decât

- caii.
- câinii.
- iepurii.
- șoarecii.

2 puncte

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Tatăl fetei adună din pădure
- a. ciuperci.
 - b. fructe.
 - c. legume.
 - d. lemne.

2 puncte

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Zgomotul auzit de Maria la ușă este produs de
- a. crengile copacilor.
 - b. picăturile de ploaie.
 - c. puiul de pisică.
 - d. vântul puternic.

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textele date. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Pisicile sunt considerate simboluri culturale.		
Pisicile comunică doar prin mieunat.		
Pisicile pot trăi până la maximum 15 ani.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Maria locuiește cu părinții ei în apropierea unei păduri.		
Seara, copila mănâncă terci de ovăz.		
Când l-a găsit Maria, puiul de pisică era foarte bine îngrijit.		

6. Explică, în unu – trei enunțuri, un motiv pentru care Maria zâmbește, valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Prezintă, în 20 – 40 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2. **6 puncte**

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte.

6 puncte

9. Crezi că un copil de vârsta ta poate avea grijă de un animal de companie? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

B.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are cuvântul subliniat în textul 2.

2 puncte

CULTIVÁ, cultív, vb. I. **1.** Tranz. A lucra pământul spre a-l face să dea roade. ♦ A semăna plante; a îngriji și a recolta plante agricole. **2.** Tranz. Fig. A se ocupa cu râvnă de ceva; a face să crească, să se dezvolte. ♦ A căuta să câștige sau să mențină prietenia, bunăvoința, încrederea cuiva. **3.** Refl. și tranz. A (se) instrui. – Din fr. **cultiver**, lat. **cultivare**.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în cuvântul:

2 puncte

- a. „ajungea”.
- b. „ghearele”.
- c. „încerca”.
- d. „rochie”.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt antonime cele două cuvinte subliniate în secvențele din seria:

2 puncte

- a. „se transforma într-o bilă de foc”; Grădina mamei se schimba în fiecare an.
- b. „fetița se odihnea pe buturugă”; După ce se obosea la sală, mergea acasă.
- c. „În curând urma să mănânce”; Pisica a pierdut urma șoarecelui din grădină.
- d. „Mama crestea câteva animale”; Aluatul pentru pâine crestea în bucătărie.

4. Alcătuieste un enunț în care adverbul din secvența „A coborât încet spre pământ” să fie utilizat ca adjectiv.

4 puncte

- adverbul:

- enunțul:

5. Rescrie secvența „pisicile au cucerit inimile oamenilor”, trecând substantivele la numărul singular.

4 puncte

6. Notează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: „Pe buturuga aceea tăia tata lemnele cu care făceau focul în vatra din mijlocul casei.”.

4 puncte

Cuvântul	Funcția sintactică
1. buturuga	
2. lemnele	
3. făceau	
4. casei	

7. Completează spațiile libere cu forma corectă a cuvintelor subliniate în următoarele enunțuri, reprezentând mesajul unui iubitor de animale. **6 puncte**

Zilnic, voi da pisicii porțile / porțiile (1) atent cântărite de mâncare uscată / uscate (2). Astfel, poate să crească / să crește (3) mai repede.

Zilnic, voi da pisicii _____ (1) atent cântărite de mâncare _____ (2).
Astfel, poate _____ (3) mai repede.

8. Imaginează-ți că vezi și tu, la fel ca Maria, o stea căzătoare și îți pui o dorință.

Scrie, în minimum cinci cuvinte, această dorință, utilizând *un verb la modul condițional-optativ și un substantiv în cazul vocativ*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare identificată în textul 1, valorificând textul indicat și experiența culturală (literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități etc.) sau experiența personală într-un context cultural. **6 puncte**

A large rectangular area enclosed by a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing.

